

حکمت

نهج البلاغه - نامه ۶۸
امام علی (ع)

وقتی که انس تو با دنیا بیشتر است همان زمان از آن بیشتر برحذر باش، که دنیادار چون به لذت و خوشی آرام گرفت دنیا او را به عرصه بلا و سختی فرستاد، یا هر زمان به انس با دنیا مطمئن شد او را به ترس و وحشت دچار ساخت

چگونگی استفاده از رسانه برای رشد مهارت های فردی

بیا حرف بزنیم

سواد رسانه ای برای خانواده قسمت سی و هشتم

آموزش مهارت های زندگی به کودکان یکی از مهم ترین وظایف والدین است. در فعالیتهای روزانه، ما شرایطی را داریم که ارزش هایی مانند فروتنی، صداقت، پشتکار و کار تیمی را در فرزندان مان تقویت کنیم. این روزها در خانواده ها زمان زیادی صرف استفاده از رسانه ها می شود. در چنین شرایطی می توانیم با ترفندهایی از رسانه برای رشد ارزش ها و مهارت های فردی فرزندان مان استفاده کنیم؛ مهارت هایی که حال و آینده فرزندان مان را تحت الشعاع قرار می دهد. مهارت های ارتباطی قوی می تواند به کودکان هم در تعامل رودررو و هم در دنیای آنلاین کمک کند. با آموزش استفاده مسئولانه از رسانه های اجتماعی، الگوبری از ارتباطات مثبت و تماشای فیلم ها و نمایش های تلویزیونی که بر ارزش ارتباطات سالم تأکید دارند، می توانید به کودکان در توسعه توانایی های ارتباطی خود نیز کمک کنید.

زهرا صالحی نیا

کارشناس
سواد رسانه

رسانه و آموزش مهارت فردی به کودکان

ممکن است نگران باشید استفاده فرزندان تان از رسانه های اجتماعی و ابزارهای دیجیتال به مهارت های ارتباطی آنها آسیب رساند. با وابستگی بیشتر دنیا به این ابزارها، فرزندان ما نیز با آنها بیشتر در ارتباط خواهند بود و باید از ارتباطات آنلاین قوی برخوردار باشند و افزون بر اینها مهارت های ارتباطی رودررو را نیز بیاموزند. برای آموزش ارتباط محترمانه و مسئولانه می توان به نمونه های مثبت مکالمه سالم در رسانه ها اشاره کرد. برای نمونه از فیلم ها، برنامه های تلویزیونی و کتاب های کودکان نمونه های مناسبی را انتخاب کنید تا گفت وگوهای زیر را انجام دهید:

❖ درباره چگونگی ارتباط محتوایی کلمات و تصاویر در پیام ها گفت وگو کنید.

❖ در مورد روش های مختلفی که شخصیت فیلم، سریال یا کتاب برای حل مشکل خود به کار می برد صحبت کنید.

❖ فیلم ها و نمایش های تلویزیونی را برای تماشا انتخاب کنید که درباره ارتباطات سالم میان افراد باشد، تا بتوانید درباره این ارتباطات و روش برخورد شخصیت ها با یکدیگر حرف بزنید.

در زمینه رسانه های اجتماعی، برنامه ها، بازی ها و وب سایت ها نیز می توانید از ترفندهای زیر استفاده کنید:

❖ برنامه ها، سایت ها و بازی های متناسب با سن را انتخاب کنید و در

حالی که بچه ها نحوه استفاده از آنها را می آموزند در کنار آنها باشید و نظارت و همراهی داشته باشید.

❖ باید و نبایدهایی را برای تلفن همراه، شبکه های اجتماعی، ایمیل و موارد مشابه تعیین کنید. مانند زمان استفاده، میزان استفاده، مخاطبان و محتوای مصرفی.

❖ به نوجوانان درباره سوء تفاهم هایی که ممکن است در متن پیام یا یک کامنت متنی برای مخاطب ایجاد شود توضیح دهید. روش پاسخگویی صریح و روشن را با آنها تمرین کنید، این تمرین در ارتباط آنلاین نوجوانان و درک بهتر دیگران و شفاف تر بیان کردن نظرات آنها موثر است.

حسن طرحم و دلسوزی

بسیاری از والدین نگرانند صرف این همه وقت با نمایشگرها قدرت دلسوزی را در فرزندان شان از بین ببرد. آنچه مهم است کیفیت تعاملات آنها و محیط های مجازی که در آن شرکت می کنند است. شما می توانید به کودکان در انتخاب رسانه، از جمله فیلم، نمایش تلویزیونی و ابزارهای آنلاین کمک کنید. در اینجا چند ایده برای استفاده از رسانه برای آموزش دلسوزی در فیلم، تلویزیون و کتاب ها ذکر شده است:

❖ از محتوای رسانه ای که کلیشه های منفی، سخنان نفرت انگیز یا مواردی دارد که افراد را به تمسخر می گیرد، دوری کنید.

❖ عواقب شخصیت هایی را که رفتاری دلسوزانه ندارند، با فرزندان تان

بررسی کنید.

❖ به دنبال فیلم ها و نمایش های تلویزیونی باشید که دلسوزی را برانگیزد.

در رسانه های اجتماعی، برنامه ها، بازی ها و وب سایت ها:

❖ بازی هایی را پیدا کنید که نیاز به همکاری گروهی و بازی به همراه بازیکنان دیگر باشد.

❖ به دنبال رسانه های اجتماعی و بازی هایی باشید که فضای گرم و دوستانه ای به همراه داشته باشند.

❖ به کودکان پیامزید که به صورت جدی در مقابل آزار و اذیت اینترنتی بایستند.

شجاعت

شجاعت، توانایی انجام کار دشواری حتی با وجود خطر است. افراد شجاع علی رغم مخالفت، آنچه را که فکر می کنند درست است، انجام می دهند. فرزندان ما با بزرگ تر شدن، در صورتی که سیر رشد روحی سالمی را طی کرده باشند رفتارهای شجاعانه ای از خود بروز می دهند. شجاعت به بچه ها اعتماد به نفس می دهد که خودشان باشند. گاهی موقعیت اجتماعی خودشان را به خطر می اندازند تا در مقابل دیگران بایستند و حتی در مقابل انتقادات جامعه دوستان قرار می گیرند. گاهی بعضی از بچه ها دوست دارند برای نمایش شهامت خود رفتاری جسورانه بروز دهند. فرزندان ما با اشتراک گذاری بخشی از زندگی و نظرات خود در شبکه های اجتماعی نوعی از شجاعت را بروز می دهند. شجاع بودن در شرایطی که در شبکه های اجتماعی تایید و لایک دریافت کنند آسان است؛ ولی زمانی که این احتمال وجود دارد که از طرف اطرافیان و همسالان تایید نشوند این شجاعت ارزش خود را نشان می دهد و مهم می شود. در بسیاری از موارد این مهم است که فرزندان ما شجاعت گفتن و ابراز نظر خود و نظر صحیح اما مخالف میل جمعی را داشته باشند. در اینجا نحوه استفاده از رسانه در فیلم ها، تلویزیون و کتاب ها برای کمک به بچه ها در ایجاد مهارت شجاعت ذکر شده است:

❖ درباره الگوهای رسانه ای شجاعانه که در کتاب، تلویزیون و فیلم آمده، صحبت کنید.

❖ شخصیت هایی را جست و جو کنید که بر مسائلی غلبه کرده اند که فرزند شما می تواند با آنها ارتباط برقرار کند.

❖ فیلم ها و نمایش های تلویزیونی ای را انتخاب کنید که شجاعت را برانگیزد.

در رسانه های اجتماعی، برنامه ها، بازی ها و وب سایت ها:

❖ بازی هایی را پیدا کنید که به بازیکنان برای خطرپذیری پاداش می دهد. در مورد فشار همسالان آنلاین و آنچه در هنگام مخالفت بچه ها با گروه اتفاق می افتد صحبت کنید.

❖ درباره چگونگی بهبود بعد از درگیری در شبکه های اجتماعی گفت وگو کنید.

❖ درباره حرکات آنلاین مانند هشتگ هایی که نشان دهنده حمایت از افرادی است که در حاشیه قرار دارند، صحبت کنید.

❖ به بچه ها بیاموزید برای حل مشکلات، مکالمه های رودرروی دشوار را به ارتباطات مجازی اولویت بدهند.

❖ فرزندان خود را تشویق کنید تا ایده های خود را به اشتراک بگذارند و در فضای امن آنلاین کار کنند. (با وجود دریافت نظرات و بازخوردهای منفی)

❖ در این باره گفت وگو کنید آیا فقط مواردی را ارسال می کنند که می دانند «مورد پسند» واقع می شود؟

❖ در مورد این که چرا مردم نظرات توهین آمیز را به صورت ناشناس ارسال می کنند، صحبت کنید. ❖